

Temeljem odredbi Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima (Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. 2004.), Pravilnika o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima (NN 132/13), čl. 125. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN br.: 87/08, 86/09, 92/10, 90/11, 16/12, 86/12, 94/13.,152/14., 7/17, 68/18, 98/19, 64/20 .) i čl. 59. Statuta Osnovne škole Stjepana Radića iz Metkovića Školski odbor Škole dana 23. prosinca 2021. godine donosi

PLAN POSTUPANJA U SLUČAJU NASILJA U ŠKOLI

UVOD

Članak 1.

Plan postupanja u slučaju nasilja u školi (u daljnjem tekstu: Plan) odnosi se na prevenciju mogućih situacija povećanog rizika, kao i postupanje u konkretnim situacijama s ciljem zaštite djece, kao i svih radnika koji o njima skrbe u procesu odgoja i obrazovanja. Temelji se na odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, na sadržaju i obavezama propisanim Programom aktivnosti za sprječavanje nasilja među djecom i mladima koji je donijela Vlada Republike Hrvatske 25. veljače 2004., Pravilniku o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima (NN 132/13), Statutu i Kućnom redu škole. On utvrđuje obveze i odgovornosti, kao i načine postupanja, tj. što treba činiti ravnatelj, stručni suradnik, učitelj, učenik, drugi radnik škole ili roditelj (skrbnik) djeteta. Plan treba biti izvješten na vidnom i svima dostupnom mjestu u školi. O načinima i koracima postupanja svih sudionika u procesu odgoja i obrazovanja potrebno je upoznati učenike na Satovima razrednika te roditelje na prvom roditeljskom sastanku svake školske godine (po potrebi i češće).

Članak 2.

Plan sadrži:

1. općeprihvaćenu definiciju nasilja;
2. postupanje škole u slučaju nasilja među djecom;
3. postupanje škole u slučaju vršnjačkog sukoba;
4. postupanje škole u slučaju saznanja ili sumnje na nasilje u obitelji;
5. postupanje škole u slučaju nasilja prema učenicima od strane odrasle osobe u školi (učitelja, roditelja, drugih zaposlenika škole, nepoznatih osoba);
6. postupanje škole u slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe nad odraslom osobom u školi
7. postupanje škole u slučaju nasilja prema djelatnicima škole od strane učenika;
8. evidencijski obrazac škole o sukobima i nasilju u školi i obrazac za opis događaja koji popunjava osoba koja je izazvala događaj.

Članak 3.

Koordinatori Plana su: Božena Nikoletić, ravnateljica Škole i Nikolina Vugdelija, pedagoginja Škole. Osoba imenovana za sprječavanje nasilja u školi je Nikolina Vugdelija, pedagoginja.

OPĆEPRIHVAĆENA DEFINICIJA NASILJA

Članak 4.

Nasiljem među djecom i mladima smatra se svako namjerno fizičko ili psihičko nasilno ponašanje usmjereno prema djeci i mladima od strane njihovih vršnjaka učinjeno s ciljem povrjeđivanja, a koje se, neovisno o mjestu izvršenja, može razlikovati po obliku, težini, intenzitetu i vremenskom trajanju i koje uključuje ponavljanje istog obrasca i odražava neravnopravan odnos snaga (jači protiv slabijih ili grupa protiv pojedinaca).

Nasiljem među djecom i mladima smatra se osobito:

- namjerno uzrokovani fizički napad u bilo kojem obliku, primjerice udaranje, guranje, ganjanje, šamaranje, čupanje, zaključavanje, napad različitim predmetima, pljuvanje i slično bez obzira je li kod napadnutog djeteta nastupila tjelesna povreda,
- psihičko i emocionalno nasilje prouzročeno opetovanim ili trajnim negativnim postupcima od strane jednog djeteta ili više djece. Negativni postupci su: ogovaranje, nazivanje pogrđnim imenima, ismijavanje, zastrašivanje, izrugivanje, namjerno zanemarivanje i isključivanje iz skupine kojoj pripada ili isključivanje i zabranjivanje sudjelovanja u različitim aktivnostima s ciljem nanošenja patnje ili boli, širenje glasina s ciljem izolacije djeteta od ostalih učenika, oduzimanje stvari ili novca, uništavanje ili oštećivanje djetetovih stvari, ponižavanje, naređivanje ili zahtijevanje poslušnosti ili na drugi način dovođenje djeteta u podređeni položaj, kao i sva druga ponašanja počinjena od djeteta i mlade osobe (unutar kojih i spolno uznemiravanje i zlostavljanje) kojima se drugom djetetu namjerno nanosi fizička i duševna bol ili sramota.

Nasilje podrazumijeva šest definirajućih čimbenika:

1. namjeru da se drugome nanese šteta ili ozljeda;
2. intenzitet i trajanje (opetovanost nasilničkog ponašanja);
3. moć nasilnika (nerazmjer obzirom na dob, snagu, brojčana nadmoć);
4. ranjivost i nemoć žrtve;
5. manjak podrške;
6. posljedice.

U svim slučajevima nasilja među djecom koji su definirani navedenim čimbenicima škola je dužna postupati u skladu s **Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima** koji je donijela Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2004.

Članak 5.

Nužno je razlikovati **nasilje** (zlostavljanje) među djecom i mladima od **sukoba** vršnjaka.

Sukob vršnjaka ima sljedeća obilježja:

1. nema elemenata navedenih za nasilništvo: radi se o sukobu vršnjaka koji oni ne rješavaju na miran, nego na neki drugi način; ne postupaju jedan prema drugome s namjerom ozljeđivanja ili nanošenja štete; nema nerazmjera moći; nema težih posljedica za djecu u sukobu;
2. djeca ne inzistiraju da mora biti po njihovom pod svaku cijenu;
3. mogu dati razloge zašto su u sukobu;
4. ispričaju se ili prihvate rješenje u kojem nema pobjednika i poraženog;
5. slobodno pregovaraju da bi zadovoljili svoje potrebe;
6. mogu promijeniti temu i otići iz situacije u kojoj je došlo do sukoba.

POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA MEĐU DJECOM

Članak 6.

U slučaju nasilja među djecom u školi svi radnici škole dužni su:

- odmah prekinuti nasilno ponašanje učenika i odvojiti učenike;
- pružiti pomoć i podršku učeniku koji je doživio nasilje;
- obavijestiti o događaju razrednika, stručnog suradnika škole ili ravnatelja.

U slučaju prijave nasilja ili dojave o nasilju među djecom imenovane stručne osobe za koordiniranje aktivnosti vezanih uz problematiku nasilja, stručni suradnici škole i ravnatelj dužni su:

- odmah poduzeti sve mjere da se zaustavi i prekine aktualno nasilno postupanje prema djetetu, a u slučaju potrebe zatražiti pomoć drugih radnika škole ili po potrebi pozvati djelatnike policije;
- ako je dijete povrijeđeno u mjeri koja zahtijeva liječničku intervenciju ili pregled ili se prema okolnostima slučaja može razumno pretpostaviti ili posumnjati da su takva intervencija ili pregled potrebni, odmah pozvati službu hitne liječničke pomoći ili na najbrži mogući način, koji ne šteti zdravlju djeteta, prepratiti ili osigurati pratnju djeteta od strane stručne osobe liječniku te sačekati liječnikovu preporuku o daljnjem postupanju i dolazak djetetovih roditelja ili zakonskih zastupnika;
- odmah o prijavljenom nasilju o tome obavijestiti roditelje djeteta ili zakonske zastupnike te ih upoznati sa svim činjenicama i okolnostima koji su do tada poznati i izvijestiti ih o aktivnostima koje će se poduzeti;
- po prijavi, odnosno dojavi nasilja odmah obaviti razgovor s djetetom koje je žrtva nasilja, a u slučaju da je postojala liječnička intervencija, uz dogovor s liječnikom, čim to bude moguće. Razgovori s djetetom obavljaju se uvijek u nazočnosti nekog od stručnih radnika škole, a na način da se postupa posebno brižljivo, poštujući djetetovo dostojanstvo i pružajući mu potporu;
- roditeljima ili zakonskim zastupnicima djeteta koje je žrtva vršnjačkog nasilja dati obavijesti o mogućim oblicima savjetodavne i stručne pomoći djetetu u školi i izvan nje, a s ciljem potpore i osnaživanja djeteta te prorade traumatskog doživljaja;

- obaviti razgovor s drugom djecom ili odraslim osobama koje imaju spoznaja o učinjenom nasilju te utvrditi sve okolnosti vezane uz oblik, intenzitet, težinu i vremensko trajanje nasilja;
- ukoliko se radi o osobito teškom obliku, intenzitetu ili dužem vremenskom trajanju nasilja, koje može izazvati traumu i kod druge djece koja su svjedočila nasilju, savjetovati se s nadležnom stručnom osobom ili službom radi pomoći djeci, svjedocima nasilja;
- što žurnije obaviti razgovor s djetetom koje je počinilo nasilje, ukazati djetetu na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja te ga savjetovati i poticati na promjenu takvog ponašanja, a tijekom razgovora posebno obratiti pozornost iznosi li dijete neke okolnosti koje bi ukazivale da je dijete žrtva zanemarivanja ili zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje, u kojem slučaju će se odmah izvijestiti Centar za socijalnu skrb (u daljem tekstu CZSS), a po potrebi ili sumnji na počinjenje kažnjive radnje izvijestiti policiju ili nadležno državno odvjetništvo, a škola će poduzeti sve mjere za pomirenje djece i za stvaranje tolerantnog, prijateljskog ponašanja u školi;
- pozvati roditelje ili zakonske zastupnike djeteta koje je počinilo nasilje, upoznati ih s događajem, kao i s neprihvatljivošću i štetnošću takvog ponašanja, savjetovati ih s ciljem promjene takvog ponašanja djeteta te ih pozvati na uključivanje u savjetovanje ili stručnu pomoć unutar škole ili izvan nje (centar za socijalnu skrb, poliklinike za zaštitu djece, obiteljska savjetovališta i slično) i izvijestiti ih o obavezi škole da slučaj prijavi nadležnom CZSS, Upravnom odjelu za društvene djelatnosti Dubrovačko-neretvanske županije, policiji ili nadležnom državnom odvjetništvu;
- poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama te svojim opažanjima napraviti službene bilješke, kao i voditi odgovarajuće evidencije zaštićenih podataka koje će se dostaviti na zahtjev drugim nadležnim tijelima te o događaju izvijestiti Učiteljsko vijeće škole.

POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU VRŠNJAČKOG SUKOBA

Članak 7.

U slučaju vršnjačkog sukoba svaki radnik škole dužan je:

1. odmah prekinuti sukob među djecom;
2. obavijestiti o sukobu razrednika, stručne suradnike ili ravnatelja škole;
3. razrednik, stručni suradnik ili ravnatelj će obaviti razgovore sa sukobljenim učenicima;
4. dogovoriti se s učenicima da se međusobno ispričaju, prihvate rješenje u kojem nitko neće pobijediti, da jedan drugom nadoknade eventualnu štetu;
5. tražiti od učenika da popune odgovarajući obrazac o događaju;
6. u slučaju da učenik češće dolazi u takve sukobe s vršnjacima, razrednik i stručni suradnik će pozvati roditelje u školu s ciljem prevladavanja takve situacije i pomoći učeniku;
7. prema potrebi učenik će biti uključen u dodatni rad (savjetodavni rad, psihološka ili defektološka pomoć) u školi ili izvan škole u dogovoru s roditeljima (starateljima);
8. ako učenik učestalo krši pravila, ne poštuje dogovore, ne prihvaća restituciju, škola će primijeniti odgovarajuće pedagoške mjere u skladu sa Statutom;
9. u slučaju da sve prethodno navedene mjere ne dovedu do poboljšanja ponašanja učenika i u slučaju nesuradnje roditelja, škola će postupiti po čl. 6. ovog Plana.

POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SAZNANJA ILI SUMNJE NA NASILJE U OBITELJI

Članak 8.

U slučaju da neki djelatnik škole dobije informaciju ili ima sumnju da je dijete unutar obitelji izloženo ili svjedoči nasilnom ponašanju nekog člana obitelji ili je zanemareno, taj djelatnik je dužan, u skladu s čl. 8. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji (NN 70./17.), odmah o tome obavijestiti razrednika, ravnatelja i stručne suradnike škole.

Ravnatelj i stručni suradnici su dužni:

1. obaviti razgovor s djetetom ako je dostupno i tijekom razgovora upoznati dijete s daljnjim postupanjem;
2. pozvati djetetove roditelje odmah na razgovor i upoznati ih sa značajnim saznanjima i informacijama koje djelatnici škole posjeduju – ako je dijete zlostavljao jedan roditelj, upoznati s time drugog roditelja;
3. upozoriti roditelje na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati ih o obvezi škole da slučaj prijavi nadležnom CZSS, policiji i Upravnom odjelu za društvene djelatnosti Dubrovačko-neretvanske županije.
4. ako su roditelji spremni za suradnju, uključiti ih u savjetovanje unutar škole ili im preporučiti odgovarajuće ustanove;
5. ako je dijete zlostavljano od oba roditelja ili postoji sumnja na takvo zlostavljanje, odmah obavijestiti o tome CZSS i postupati dalje u dogovoru sa CZSS;
6. ako roditelji odbijaju suradnju, o tome informirati CZSS, Upravni odjel za društvene djelatnosti Dubrovačko-neretvanske županije
7. ako je djetetu potrebna pomoć ili pregled liječnika, s djetetom liječniku idu roditelj (ako je dostupan i ako ne postoji sumnja da je on zlostavljač) ili predstavnik škole, tj. CZSS ukoliko je predmet već preuzet od strane istih;
8. tijekom razgovora s djetetom stručni suradnik mora voditi službenu zabilješku koju uz ravnatelja potpisuje i stručni suradnik koji je obavio razgovor i razrednik ili druga povjerljiva osoba;
9. surađivati s nadležnim CZSS i djelovati usklađeno u cilju dobrobiti djeteta.

POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA PREMA UČENICIMA OD STRANE ODRASLE OSOBE U ŠKOLI (UČITELJA, RODITELJA, DRUGIH ZAPOSLENIKA ŠKOLE, NEPOZNATIH OSOBA)

Članak 9.

U slučaju kada postoji sumnja ili je učenik doživio zlostavljanje od strane odrasle osobe u školi (radnika škole, svog roditelja ili roditelja drugog učenika odnosno nepoznate osobe) radnik škole je obvezan:

- odmah pokušati prekinuti nasilno postupanje prema djetetu;
- ako u tome ne uspije, odmah pozvati ravnatelja, stručnog suradnika škole ili drugog radnika škole kako bi pokušali prekinuti nasilno ponašanje prema djetetu i obavijestiti policiju;

- ako uspije prekinuti nasilno ponašanje prema djetetu, o tome obavijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika škole;
- upozoriti osobu koja se ponaša nasilno na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati je o obvezi škole da slučaj prijavi nadležnom CZSS, policiji, Upravnom odjelu za društvene djelatnosti Dubrovačko-neretvanske županije te Ministarstvu znanosti i obrazovanja;
- događaju obavijestiti CZSS, policiju, Upravni odjel za društvene djelatnosti Dubrovačko-neretvanske županije te Ministarstvo znanosti i obrazovanja;
- stručni suradnik dužan je obaviti razgovor s djetetom odmah po saznanju o događaju s ciljem normaliziranja osjećaja djeteta i sprečavanja dugoročnih posljedica traume, a tijekom razgovora s djetetom voditi službenu zabilješku koju uz ravnatelja supotpisuje;
- kada stručni suradnik obavi razgovor s djetetom ravnatelj, stručni suradnik, razrednik ili član Učiteljskog vijeća trebaju o događaju odmah obavijestiti roditelje djeteta (ili drugog roditelja ako se jedan od roditelja nasilno ponašao prema vlastitom djetetu) i pozvati ih da dijete odvedu kući te ih informirati o eventualnoj potrebi uključivanja djeteta i roditelja u savjetovanje i stručnu pomoć u školi ili izvan nje;
- u slučaju da je dijete ozlijeđeno ili postoji sumnja da bi moglo biti ozlijeđeno, treba ga odmah odvesti na liječnički pregled, pri čemu s njim u pratnji ide roditelj (ako je dostupan) ili predstavnik škole ili CZSS.

POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILNOG PONAŠANJA ODRASLE OSOBE NAD ODRASLOM OSOBOM U ŠKOLI

Članak 10.

U slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe (roditelja učenika, nepoznate osobe, djelatnika škole) prema drugoj odrasloj osobi u školi (roditelju učenika ili djelatniku škole) te u slučaju da postoje informacije da odrasla osoba u prostor škole unosi oružje ili druge predmete koji mogu ugroziti sigurnost osoba i imovine u školi, djelatnik škole koji ima tu informaciju ili je nazočan mora:

- odmah pokušati prekinuti nasilno ponašanje;
- upozoriti osobu koja se nasilno ponaša na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja tj. unošenja opasnih predmeta u prostor škole i zatražiti od nje da napusti prostor škole;
- ako u tome ne uspije, odmah pozvati ravnatelja škole, stručnog suradnika ili drugog djelatnika škole kako bi pokušali prekinuti nasilno ponašanje i obavijestiti policiju;
- ako uspije prekinuti nasilno ponašanje, odmah o tome obavijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika
- o događaju obavijestiti policiju, CZSS, Upravni odjel za društvene djelatnosti Dubrovačko-neretvanske županije te Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA PREMA DJELATNICIMA ŠKOLE OD STRANE UČENIKA

Članak 11.

U slučaju da je radnik škole doživio nasilje ili prijetnju nasiljem od strane učenika škole on treba o tome izvijestiti ravnatelja ili stručne suradnike škole.

Ravnatelj i stručni suradnici će:

- razgovarati s učenikom u nazočnosti razrednika i voditi službenu zabilješku o razgovoru;
- odmah obavijestiti roditelje učenika te ih upozoriti na neprihvatljivosti takvog ponašanja;
- prema učeniku poduzeti odgovarajuće pedagoške mjere u skladu sa Statutom;
- uključiti učenika u stručni tretman u školi ili u dogovoru s roditeljima u ustanovi van škole;
- o svemu izvijestiti CZSS i Upravni odjel za društvene djelatnosti Dubrovačko-neretvanske županije, a po potrebi i policiju;
- ako je riječ o prijetnjama nasiljem ili o nasilju u školi, zbog čega je škola uključila i policiju, o takvim situacijama je potrebno prvo usmeno, a zatim i pismenom bilješkom (na propisanom obrascu) izvijestiti Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

U slučaju da bilo kojem nasilnom ponašanju u prostoru škole svjedoče drugi učenici, a nasilno ponašanje je neuobičajeno rijetko i intenzivno te može rezultirati traumatiziranjem svjedoka, ravnatelj ili stručni suradnik su dužni osigurati stručnu pomoć tim učenicima. Dužni su savjetovati se s nadležnom i stručnom osobom koja ima iskustva u radu s traumatiziranim osobama o potrebi i načinu pružanja stručne pomoći svjedocima nasilja.

EVIDENCIJA O SUKOBIMA I NASILJU U ŠKOLI

Članak 12.

Škola vodi posebnu Evidenciju o sukobima i nasilju u školi (**Obrazac ESNŠ-1**) koju popunjava član Učiteljskog vijeća koji je bio nazočan ili bio obaviješten o događaju neposredno nakon istog. Zapisnik o događaju iz Evidencije je sastavni dio izvješća škole o događaju.

Obrazac evidencije škole (ESNŠ-1) o sukobima i nasilju u školi sadržava sljedeće podatke:

- ✓ Naziv škole
- ✓ Nadnevak
- ✓ Sudionici događaja
- ✓ Mjesto i vrijeme događaja
- ✓ Poduzete mjere
- ✓ Osoba koja prijavljuje događaj
- ✓ Potpis osobe

Članak 13.

Škola vodi i Obrazac evidencije škole o opisu događaja o sukobima i nasilju u školi (**Obrazac ESNŠ-2**), koji **popunjava svaka osoba** (učenik, učitelj ili drugi djelatnik škole) **koja je izazvala sukob ili nasilje** neposredno nakon događaja te ga predaje ravnatelju ili stručnom suradniku škole. Ovaj obrazac sastavni je dio izvješća škole o događaju. Obrazac evidencije škole (ESNŠ-2) o opisu događaja o sukobima i nasilju u školi sadržava sljedeće podatke:

- ✓ Naziv škole
- ✓ Nadnevak
- ✓ Mjesto i vrijeme događaja
- ✓ Opis događaja
- ✓ Što mislim o uzrocima događaja
- ✓ Moje mišljenje o poduzetim mjerama
- ✓ Što ću poduzeti/reći nakon događaja
- ✓ Druga moguća rješenja/prijedlozi

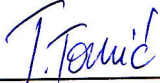
Članak 14.

Škola kurikulumom te godišnjim planom i programom rada predviđa provođenje aktivnosti prevencije nasilja i promicanja modela nenasilnog rješavanja sukoba te zaštite prava učenika.

Članak 15.

Ovaj Plan stupa na snagu danom objave na oglasnoj ploči Škole.

Predsjednik Školskog odbora:
Tomislav Tomić, prof.

Ravnateljica:
Božena Nikoletić, prof.

Klasa: 003-05/21-01/01
Urbroj: 2148-14-01-21-5
Metković, 23. prosinca 2021.

EVIDENCIJA ŠKOLE O SUKOBIMA I NASILJU U ŠKOLI (Obrazac ESNŠ-1)

- OSNOVNA ŠKOLA STJEPANA RADIĆA, METKOVIĆ
- NADNEVAK _____

SUDIONICI DOGAĐAJA

MJESTO I VRIJEME DOGAĐAJA

PODUZETE MJERE

OSOBA KOJA PRIJAVLJUJE DOGAĐAJ

Potpis:

EVIDENCIJA ŠKOLE O SUKOBIMA I NASILJU U ŠKOLI (Obrazac ESNŠ-2)

- OSNOVNA ŠKOLA STJEPANA RADIĆA, METKOVIĆ
- NADNEVAK _____

MJESTO I VRIJEME DOGAĐAJA

OPIS DOGAĐAJA

ŠTO MISLIM O UZROCIMA DOGAĐAJA

MOJE MIŠLJENJE O PODUZETIM MJERAMA

ŠTO ĆU PODUZETI/ REĆI NAKON DOGAĐAJA

DRUGA MOGUĆA RJEŠENJA / PRIJEDLOZI

Potpis sudionika

Potpis stručne osobe
